

מסורת הש"ס

המקנא פרק ראשון סוטה

ד.

עין משפט
נר מצוה

יד א ב מיי פ"ה מהל'
קוטה הלכה ב סג
עשין נו טושיע' אלהי ספי
קעמ ספי' ד:

ר"ש"ל (א) [מספסתא פ"ה
ע"ש] (א) [ע"ג], (ד) ס"ה
ואי, (ט) ס"ה שיעור ונני
יע"ג [מספסתא] (ו) [ועין]
היטב מספסתא ע"ז מה ד"ה
א"ר עקיבא ותוספות צ"מ
כד: ד"ה אלה ותוספות
מכופות ק"ה ד"ה דהשי"ב,

תורה אור השלם

1. כי בעד אשה זונה עד
כפר להם ואשת איש
נפש יקרה יתחד:
משליו וכו
2. ושכב איש כהן
שכבת זרע ונעלם מעיני
אשה ונסתרה והיא
נטמאה ועד אין פה יהוא
לא נתפשה:
במדבר ב יג

הגהות הב"ח

(א) "ש"י ד"ה א"כ היינו
וכו' ובצמתייתא דקאמר
ר"א כלל ומית נמי
נמקס: (ב) תוס' ד"ה אי
הכו וכו' אלף קמייאת
דבריייתא נקט: (ג) ד"ה
אס קן וכו' אלף קמייאת
דבריייתא נקט:

כדי טומאה. ומהו כדי טומאה כדי זיאה ומהו כדי זיאה כדי העראה
דהיינו נשיקת חבר [ולקמן כח:] באותו מקום וכמה שיעורה כדי הקפת דקל
שיוכל האדם לילך כציבות הדקל. ולקמן מפרש למה לי למייתי כולהו:
כדי מויגת כוס. למוגו צמים וססת כוס רביעית. ולקמנא אמרי' כל
אחד ואחד מן החכמים הללו בעלמנו
שיער כמה שהוא שזהו בהעראתו:
ליטול קיסם. מנין קיסם: והא ע"פ
שאין ראייה. גמורה לדבר דקרא לאו
הושטת יד לסל כתב ציה יש וכו'
ורמז מקנת הדוקשה אשה זונה לכרך
לחס: וכל הני למה לי. למייתי
צרישא לימיני שיעור סתירה כדי
טומאה כדי הקפת דקל: דאי סנא
כדי טומאה הוה אמינא. בכל שיעור
הלךין לבא לידו כך דהיינו טומאה
וארלוטה שיפתה אותה וידבר על
לבה עד שתמרה: קמ"ל. דמאי
טומאה זיאה לחודה דליכא למימר
קודם הסתירה נמרה לו: קמ"ל כדי
העראה. דקי"ל צפרק הבא על
יצמתו (יבמות זד). העראה כגמר זיאה
לכל הערות: ודי. סנא כדי העראה.
ולא סנא צרישא כדי טומאה הוה
אמינא כדי העראה וארלוטה ואפי'
סנא כדי זיאה כדי העראה לא הוה
מיימשיט ארלוטה דלגא אמינא העראה
למעוטי גמר זיאה ומייהו ארלוטה
צענין דהכי הוה משמע כמה שיעור
סתירה כדי זיאה ולא אמינא כל
לרכי זיאה דהיינו ארלוטה וגמר זיאה
והדר מפרש מה היא זיאה העראה
אכתי ארלוטה לא אימעטיט הילכך סנא
צרישא כדי טומאה דמשמע טומאה
וארלוטה והדר פריש ומה היא טומאה
כדי זיאה ועל כרחיק אימעטיט
ארלוטה דהא זיאה כולה גמר זיאה
משמע ולא מייעט אלף ארלוטה והדר
סנא ומה היא זיאה העראה למעוטי
ללא צענין גמר זיאה ומיילל שמעי'
מינה נמי דאיז' לא סנא כדי זיאה
אכתי לא הוה ממעטא ארלוטה דכדי
טומאה גמר זיאה וארלוטה משמע
והעראה דפריש בתרה לא ממעטא
אלא גמר זיאה הילכך איזעריכו כולהו:
וכמה. הוא שיעור העראה לחודה כדי
הקפת דקל. והא ליכא לאקשויי הויאל
וסוף סוף שיעורא כדי הקפת דקל הוא
לימת כמה שיעור סתירה כדי הקפת
דקל דאיבעי ליה לתנא
לפרושי איסור סתירה
משום מאי כפי"ה ובתוס'
וירושלמי גבי שיעורין
הללו כמה היא העראה כדי
הקפת יד שלימה א"ר יוסי
כל השיעורין הללו חזין
מהרת סינור. התם אמר בן
עזאי כדי לצלות ביצה
והכא אמר כדי לשנות
ואידי ואידי חד שיעורא
הוא וליכא לאקשויי אי"כ
היינו רבי יהושע דאמר
לעיל כדי לשנותו ואמר
בתריה כדי לצלות ביצה
משום דר' יהושע אמר
דבעי מויגת עם השתיה
דתם מויגת למשתיה מיד
הוא אבל הכא ר"ל לשנותו
כלא מויגת [נהייתן] כדי
לצלותו. בעי רב איש
במרחק או במקרב. תמה
אמאי לא קא בעי בהקפת
דקל באלימא או בקטיטא
דבשלמא גבי כוס סתם כוס
הוי מרביעית. וכן ביצה
סחמא הנמנולת וביניעות
אלא מדקל אמאי לא בעי
באיהו דקל מיידי. ושמי
ר"ל כדי הקפת דקל בינוני:

במה שיעור סתירה. צירושלמי כל אלני שיעורין אחר
[המתר סינור]:
בן עזאי אומר. האי דמקדים בן עזאי לרבי עקיבא אע"ג דרבי
עקיבא היה רבו כדאמר בצפרק הרואה (צרכות סג.) בן עזאי עד
כאן העומ פניך צרפך משום דללייה
קודמת לגמייעה והאי דמקדים ליה
בלידך צרייתא משום דמסיק שיעורין
דשייבי צבוס אכל תימה אמאי מקדים
רבי ישמעאל למילתייהו דרבי אליעזר
ורבי יהושע מיהו י"ל דסדר אכילה
ושתייה סמיך^א:
אי הכי היינו רבי אציעור. ה"ה
דהוה מזלי למימר אי הכי היינו בן
עזאי אלף א) צרייתא קמיימת נקט
א"י יתוך צבן עזאי כדי למוגו ולשמו:
אם בן היינו בן עזאי. ה"ה דהוה
מזלי למימר היינו רבי יהודה בן
צמירא אלף ב) צרייתא קמיימת נקט:
דמרחק או דמקרב. צמזומ
דקל לא קמצעי ליה
צנדול או צקטן משום דיעד שיעוריה
דהיינו כדי מויגת הכוס וכן צלליית
זיאה צמזומה גדולה או קטנה משום
דפי' כבר דהיינו כדי שמיית הכוס
אכל צקפת דקל תימה אמאי לא
קמצעי ליה:
עקק
נטמאה הוי אומר כדי טומאה כדי ביאה כדי העראה כדי חזרת דקל דברי ר"א
רבי יהושע אומר כדי מויגת הכוס בן עזאי אומר כדי לשנותו ר"ע אומר כדי
לצלות ביצה רבי יהודה בן בתירא אומר כדי לגומעה קס"ד היינו הקפת דקל
היינו חזרת דקל התם א"ר ישמעאל כדי הקפת דקל ופליג ר"א עליה הכא
אמר ר' אליעזר כדי חזרת דקל אמר אביי הקפה ברגל חזרה ברוח בעי
רב איש חזרה ברוח כי היכי דאזיל והדר אתי או דילמא כי היכי דאזיל ואתי
והדר קאי בדוכתיה תיקו התם אמר ר"א כדי מויגת הכוס הכא כדי חזרת
דקל ואידי ואידי חד שיעורא הוא התם א"ר יהושע כדי לשנותו הכא אמר
כדי מויגת הכוס אימא כדי למוגו ולשנות ולאימא אידי ואידי חד שיעורא הוא
א"כ היינו ר"א התם אמר בן עזאי כדי לצלות ביצה הכא אמר כדי לשנותו
אידי ואידי חד שיעורא הוא התם אמר רבי עקיבא כדי לגומעה הכא אמר
כדי לצלות ביצה אימא כדי לצלות ביצה ולגומעה ולאימא אידי ואידי חד
שיעורא הוא אם בן היינו בן עזאי התם א"ר יהודה בן בתירא כדי לגומע
שלוש ביצים זו אחר זו הכא אמר כדי לגומעה לדבריו דרבי עקיבא קאמר
דקאמר מושערין בצליאה ובגמיעה אימא שיעור גמיעה לחודה כדי לגמע
שלוש ביצים זו אחר זו דהיינו צליאה וגמיעה: ר"א בן ירמיה אומר כדי
שיקשור גרדי נימא: ידה רבי אשי דמרחק או דמקרב תיקו: חנין בן פנחס
אומר כדי שתושיט ידה לתוך פיה ליטול קיסם: בעי רב אשי דמהדק או
דלא מהדק תיקו: פלימו אומר כדי שתושיט ידה לסל ליטול ככר: בעי
רב אשי דמהדק או דלא מהדק בחדתא או בעתיקא בחמימא או בקירורא
בדחמי

תוספות שאנין

ה"א כדי טומאה וארצותה
פ"ה שיפתה אותה וידבר
על לבה כדי שתתרה
קמ"ל דמאי טומאה ביאה
לחדר דאיכא למיפר קודם
נמרייתא ואי תנא כדי ביאה
כו' קמ"ל כדי העראה
הנערה נגמור דביאה לכל
העיריות כדאיכא בפרק
הבא על יבמתו. ואי תנא
כדי העראה ה"א כדי
הנערה וארצותה ואפילו
תנא כדי ביאה כדי העראה
לא אמשיט ארצותה דאנא
אמינא הנערה למעוטי
גמר ביאה ומייהו ארצותה
בעי דהכי הוה משמע כמה
שיעור סתירה כדי ביאה
ואנא אמנא כל צרכי ביאה
דהיינו ארצותה וגמר ביאה
והדר תני העראה לומר
ביאה הנערה אכתי
ארצותה לא ממעיט הילכך
תנא בירשא כדי טומאה
דמשמע טומאה וארצותה
והדר מפרש ומאי היא
טומאה כדי ביאה וע"כ
ארצותה אימעוט דהא
ביאה כולה גמר ביאה
משמע ולא מייעט אלא
ארצותה והדר תני העראה
לומר דלא בעי גמר ביאה
ומיילא שמעי' דאי תנא
כדי טומאה כדי העראה
ולא תני כדי ביאה אכתי
לא הוי ממעטיטא ארצותה
דכדי טומאה כדי טומאה
וארצותה משמע והעראה
דפריש בתריה תו לא
ממעטיטא אלא גמר ביאה
הילכך איצטריי כוליהו ע"כ
הקפת דקל היא לימיני כמה
שיעור סתירה כדי הקפת
דקל דאיבעי ליה לתנא
לפרושי איסור סתירה
משום מאי כפי"ה ובתוס'
וירושלמי גבי שיעורין
הללו כמה היא העראה כדי
הקפת יד שלימה א"ר יוסי
כל השיעורין הללו חזין
מהרת סינור. התם אמר בן
עזאי כדי לצלות ביצה
והכא אמר כדי לשנות
ואידי ואידי חד שיעורא
הוא וליכא לאקשויי אי"כ
היינו רבי יהושע דאמר
לעיל כדי לשנותו ואמר
בתריה כדי לצלות ביצה
משום דר' יהושע אמר
דבעי מויגת עם השתיה
דתם מויגת למשתיה מיד
הוא אבל הכא ר"ל לשנותו
כלא מויגת [נהייתן] כדי
לצלותו. בעי רב איש
במרחק או במקרב. תמה
אמאי לא קא בעי בהקפת
דקל באלימא או בקטיטא
דבשלמא גבי כוס סתם כוס
הוי מרביעית. וכן ביצה
סחמא הנמנולת וביניעות
אלא מדקל אמאי לא בעי
באיהו דקל מיידי. ושמי
ר"ל כדי הקפת דקל בינוני: